

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 1 maj 1905, kl. 6 e. m.

Betänkande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

I en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 112, har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, så lydande:

§ 1.

Alla i Norge inhemska fartyg och båtar, öppna eller däckade och af hvad slag och dräktighet som helst, skola, ehvad de där äro byggda eller naturaliserade, äfven i Sverige behandlas såsom inhemska och åtnjuta alla därmed förenade rättigheter samt må således, utan afseende därå om de ankomma eller afgå från eller till in- eller utländsk ort eller om de äro barlastade eller lastade med in- eller utländska varor, icke åläggas andra eller högre afgifter till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än af inhemska fartyg och båtar skola utgöras.

Norska fartyg och båtar må ock inom svenskt område idka frakt-

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 5 Saml. 1 Afd. 23 Häft. (N:o 23). 1

fart med samma rätt och under enahanda villkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämde.

För tillgodonjutande af dessa och öfriga för varuskeppningen medgifna förmåner skola norska fartyg vara försedda med sådana handlingar, som till bestyrkande af deras nationalitet äro i Norge föreskrifna.

§ 2.

Mom. 1. Vid resa landvägen från Norge till Sverige vare det med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelafgif som tull, samt brännvin och sprit jämte därmed beredda drycker äfvensom vin, för hvilka senare varor tull skall erläggas, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nämligen:

bröd 10 kg.,

fläsk 10 kg.,

garn, alla slag, tillsammans 5 kg.,

kaffe och kaffesurrogat tillsammans 5 kg.,

malt 10 kg.,

risgryn 5 kg.,

socker 5 kg.,

spannmål, omalen, 40 kg.,

» malen, 25 kg.,

tobak 1 kg.,

väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 25 kronor,

öl 5 liter samt

andra varor till ett sammanräknadt värde af 20 kronor;

dock att för det fall, att resan sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan tullstationen Medskogen i Värmland och Ljusnebäcken i Härjedalen, eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jämtland och norr om denna belägna orter, ofvan stadgade myckenheter i fråga om nedannämnda varor sålunda ökas, att det skall vara den resande tillåtet att af dem tullfritt medföra följande partier, nämligen:

bröd 20 kg.,

malt 40 kg.,

socker 10 kg.,

spannmål, omalen, 150 kg.,

» malen, 100 kg.,

väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett värde af 40 kronor,

öl 10 liter,

andra varor, rörande hvilka icke här ofvan i detta mom. särskildt stadgats, till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

För vara, som af resande medföres i större myckenhet, än ofvan stadgats, skall tull, enligt hvad eljest gäller, erläggas för hela den af varan anförda kvantiteten.

Tullfrihet, hvarom i detta mom. sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsikt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlämnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, såvidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om tulltjänsteman eller tullbetjänt sådant fordrar, skyldig att jämte uppgift om yrke och hemvist aflämna en under edlig förpliktelse afgifven skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsikt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall sådan försäkran afgifvas af den, för hvilken räkning de införas. Underlåter någon aflämna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

Mom. 2. Om i gränstrakterna någon äger eller brukar egendom på båda sidor om gränsen, må utsäde, kreatur och redskap, som erfordras för egendomens skötsel, tullfritt föras öfver gränsen till Sverige.

Mom. 3. Varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Sverige till Norge för att förädlas genom blekning, färgning, garfning, malning, spinning, väfning eller annan dylik bearbetning eller för reparation och som efter sådan förädling eller reparation återinföras, skola vid återinförseln vara fria från tullumgälder.

Likaså skola varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Norge till Sverige för att här undergå sådan förädling eller reparation, om hvilken nyss blifvit sagdt, och därefter till Norge återutföras, vid införseln till Sverige vara fria från tullumgälder.

Mom. 4. Dragare och fordon, som uppenbarligen användas endast för transport af gods eller personer från Norge till Sverige, äro ej underkastade tullafgifter.

Mom. 5. Till förekommande af missbruk utaf de i mom. 2, 3 och 4 gjorda medgifvanden äger generaltullstyrelsen eller i särskildt fall tullmyndighet vid gränsen att meddela de närmare kontrollföreskrifter, som kunna anses erforderliga.

§ 3.

Varor, som öster om Saltbacken å svenska och Sponviks skansar å norska sidan öfver Svinesund eller Idefjorden föras från Norge till Sverige i färja, pråm eller båt under fyra tons dräktighet eller om vintern öfver isen, skola, med hänsikt till tullväsendet, anses såsom vore de landvägen införda, såvida de icke antingen sjövägen transporterats till norska sidan af nämnda färjställe eller fjord och därifrån sedan öfverförts till svenska sidan eller ock blifvit till denna senare öfverförda för att därifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

Denna förordning skall träda i kraft den 16 maj 1905 och, där icke annorlunde stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1906.

I den kungl. propositionen har återopats bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 7 nästlidne april, hvaraf inhämtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anført följande:

»Nu gällande förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge den 13 maj 1904 trädde i kraft den 16 berörde maj och upphör med den 15 nästinstundande maj att gälla.

I skrifvelse till Kungl. Maj:t den 17 maj 1904 anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, om och i hvilken mån en begränsning af giltighetsområdet för nämnda förordning eller i öfrigt förändringar i eller tillägg till dess bestämmelser lämpligen borde ske, samt vid afgifvande af nytt förslag till förordning taga den hänsyn till skedd utredning, hvartill skäl kunde föreligga.

Med erinran att under åren 1902 och 1903 från flera håll gjorts framställningar i syfte, att ändringar måtte vidtagas i gällande bestämmelser i ämnet, anförde Riksdagen till stöd för sin berörda anhållan hufvudsakligen följande.

De förhållanden, som ursprungligen föranledt införandet af särskilda undantagsbestämmelser med afseende å gränstrafiken mellan de förenade

rikena, hade numera i ej oväsentlig mån förändrats. Vid tiden för berörda undantagsföreskrifters tillkomst hade särskildt framhållits, att, i saknad af goda kommunikationer, det syntes vara nödigt att vidtaga sådana åtgärder, att befolkningen å ömse sidor om gränsen bereddes möjlighet att på någorlunda nära håll tullfritt förse sig med nödiga förbrukningsartiklar i för tillfället erforderliga kvantiteter. Med de betydligt förbättrade kommunikationer, som numera kommit till stånd, syntes emellertid denna förutsättning, åtminstone icke i alla gränsorterna, hafva samma berättigande som förr. Därjämte hade handel och näringar på senare tider nått ett kraftigt uppsving, och, hvad särskildt anginge Bohuslän, hade under de sista åren utefter Idefjorden och å andra platser i närheten uppstått betydande industriella anläggningar, företrädesvis stenhuggerier, till följd hvaraf, för tillgodoseende af de talrika arbetaresamhällenas behof, landthandlande börjat drifva verksamhet i trakten. Det syntes icke lida något tvifvel, att med nu förefintliga bestämmelser, hvilka satte befolkningen i tillfälle att å den norska sidan om gränsen inköpa vissa varor till billigare pris än inom eget land, den svenska handeln lede ej ringa afbräck.

Riksdagen har vidare erinrat därom, att föreskrift saknades, huru de farkoster eller båtar, beträffande hvilka enligt nämnda förordning gällde, att varor, som med dem infördes, skulle anses såsom voro de landvägen införda, d. v. s. de, som vore af mindre dräktighet än fyra ton, skulle med hänsyn till tullväsendet behandlas. Det hade inträffat, att ett norskt fartyg genom att förtöja vid iskanten på norska sidan om Idefjordens midtlinje och låta gods forslas på isen från svenska sidan intagit svensk last och därmed afgått till utrikes ort utan att hafva in- eller utklarerat i svensk hamn eller erlagt eventuellt belöpande fartygsafgifter. Då ett likartadt förfarande kunde äga rum äfven vid öppet vatten medelst användande af farkoster under fyra tons dräktighet för lastens öfverförande till större fartyg på norska sidan, syntes det vara af vikt att vid en blifvande utredning äfven tillse, hvilka nya bestämmelser i antydd hänseende lämpligen borde inflyta i förordningen.

För ett rätt bedömande af frågan om och i hvad mån ändringar i förordningen borde vidtagas, syntes emellertid en utredning, omfattande hela riksgränsen mot Norge, vara erforderlig.

Öfver Riksdagens berörda framställning hafva Kungl. Maj:ts befallningshafvande i samtliga de utmed riksgränsen mot Norge belägna länen, på grund af särskilda nådiga remisser, afgifvit underdåniga utlåtanden; och hafva därvid tillika öfverlämnats dels af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Värmlands län ett i ärendet afgifvet yttrande af tullkontrollören

i Charlottenberg, dels af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län åtskilliga protokoll och andra handlingar, innefattande yttranden, afgifna vid sammanträden, som på föranstaltande af Kungl. Maj:ts befallningshafvande inför vederbörande kronofogde hållits med invånarne i de socknar inom Bohuslän, hvilka gränsa till norskt område, äfvensom af kronofogden och länsmännen i dessa orter afgifna utlåtanden.

Då jag emellertid vid ärendets beredning funnit ytterligare utredning i åtskilliga hänseenden nödvändig, men denna icke kunnat åstadkommas i tillräckligt god tid, för att någon därå grundad framställning skulle kunna till innevarande års Riksdag aflåtas, får jag, som i frågans nuvarande läge anser mig sakna anledning föreslå någon ändring i nu gällande förordnings bestämmelser, i underdånighet hemställa, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga ett förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge af enahanda lydelse med nu i ämnet gällande författning, att träda i kraft den 16 nästkommande maj och, där icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1906.»

Bevillningsutskottet, som icke funnit något att erinra mot ifrågasvarande förslag till förordning, hemställer fördensskull,

att förevarande, af Kungl. Maj:t framlagda förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge måtte af Riksdagen antagas.

Stockholm den 1 maj 1905.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Herrar *G. Jansson* och *E. A. Lindblad* hafva begärt få antecknadt, att de af arbete inom särskilda utskottet n:o 2 varit förhindrade att deltaga i behandlingen af detta betänkande.